

[Rytter.]

at da jeg hørte om den, kunde jeg ikke undgaa at faa Taarer i Øjnene. Det var modigt gjort af disse Mænd. Og da det hele var forbi, udbragte de et Leve for det danske Politi, og saa forsvandt de! Navnløse kom de til denne Kamp, hvor Livet var Indsatsen, og navnløse forlod de den — ikke et Ord har vi hørt om, hvem det var.

Jeg har ikke set denne Affære fremdraget i de danske Aviser, og jeg sætter Pris paa, at de Folk, som dør sætte Livet ind, gjorde det paa en saadan Maade. Det forekommer mig derfor, at den Sætning i Lovforslagets § 16, der indfører en Sondring inden for det danske Folk, ikke skulde være der. Jeg tror altid, det er uheldigt — og dør taler jeg ud fra indvundne Erfaringer —, naar en Bevægelse vil udrustes med særlige Privilegier, thi naar den vil det og ikke kan nøjes med vort Lands gældende Lov og Ret, vil det altid give Bagslag. Saaledes sikkert ogsaa her, navnlig fordi Ordene er saa ubestemte, at vi først maa have paa det rene, fra hvilket Tidspunkt man taler om Modstandsbevægelsen; for efterhaanden hørte som sagt hele det danske Folk dertil. Det, der ligesom svejsede os sammen, saa at vi alle indtog en fælles Front, var Rigsdagens Afsættelse, Kongens Stilling, Jødefølgelsen, Politiets Deportation og ikke mindst alle de bestialske Mord, som fandt Sted, og som fandt Sted i stigende Grad. Den 29. August 1943 var der endnu ikke foretaget noget af disse Drab, men de begyndte den 29. August 1943 med, at 1 blev dræbt, inden Aarets Udgang var der dræbt 5, altsaa forholdsvis faa, men til August 1944 var 52 myrdet, og Tallet voksede endnu stærkere efter August 1944; men efter den Tid har vi ingen Statistik, idet Politiet da var sat ud af Funktion.

Jeg vil gerne føje til de Bemærkninger, jeg har gjort til Straffeloven, at jeg haaber, den højtærede Justitsminister vil tage Hensyn til dem i den Udstrækning, han er i Stand til det — dør kan jeg sige det samme som det ærede Medlem Hr. Steincke —, men Loven skal vi jo have, og Loven faar den højtærede Justitsminister. Naar jeg har staaet over for det ærede Medlem Hr. Steincke i den Tid han var Minister, har jeg altid sagt til ham: Hvis vi ikke faar de Ændringer, saa faar De ikke Loven med vore Stemmer. Det er sjældent, at en Justitsminister faar saadan *carte blanche* som i dette Tilfælde, men vi haaber dog, at den højtærede Justitsminister, naar han ser, at vi i saa høj Grad sætter Pris paa at faa Loven — og det var ogsaa Grundlaget

for mine Bemærkninger straks med Hensyn til, at den burde være kommet den 5. Maj —, vil stille sig imødekommende over for mine Henstillinger. Som jeg sagde før, burde vi have haft Loven den 5. Maj 1945, og jeg er glad ved, at jeg ikke har Ansvaret hverken direkte eller indirekte for, at det ikke skete, og at Rigsdagen heller ikke har noget, hverken direkte eller indirekte Ansvar for, at vi ikke har faaet den før.

Efter denne Omtale af Straffelovsforlaget vil jeg gaa over til Forslaget om Ændringer i Retsplejeloven. Det er egentlig dette Lovforslag, som for mig er det vigtigste. Straffens Art og dens Størrelse er noget, vi kan diskutere. Men det forekommer mig, at er der noget, der er vigtigt, er det, at vi samtidig garanterer de anklagede en retfærdig og uvildig Rettergang, ikke for deres Skyld alene, men for det danske Samfunds Værdigheds Skyld, for vor Retsikkerheds Skyld. Derfor opstaar Spørgsmaalet straks: Hvad forstaar vi ved Særdomstole? Naar jeg har talt med forskellige Mennesker derom, har jeg altid faaet forskellige Svar; jeg vil derfor definere, hvad jeg forstaar ved Særdomstole. Strengt juridisk forstaar man herved f. Eks. Standretter. Der er jo ingen, der har noget imod, at man i en vanskelig Situation opretter Standretter. Thi hvad er Standretter? Det er Domstole, som er nødvendige i en kritisk Tid; altsaa opretter man dem. Men der er ingen, der tager fejl og mener, at det er de almindelige Domstole, alle er klar over, at det er Standretter, saa hvis disse gaar for vidt, falder Ansvar et ikke tilbage paa Domstolene, Domstolene kan staa uanfægtede deraf. Paa den anden Side har vi haft Retter for Krisesager, Retter for de særlige tyske Sager, en Særæfdeling i Byretten. Er det Særdomstole? Nej, absolut ikke. Thi hvad har det været for Domstole? Det har været Landets almindelige Dommere, der har dømt efter Landets almindelige Regler, altsaa er det ikke Særdomstole; og dem, der udnævnte disse Dommere, var de Mænd, som ifølge Lovgivningen skal udnævne Dommere til at beskæftige sig med disse Sager, Præsidenterne i Københavns Byret og i Landsretterne. Havde Forholdet imidlertid været det, at det havde været Justitsministeren, der havde sagt: Disse Sager skal forhandles ved Særdomstole, jeg udnævner Dommerne, saa havde der været Tale om Særretter. Jeg lægger altsaa ganske overordentlig Vægt paa, at det er de almindelige Domstole, der dømmes, fordi det, jeg frygter, og det, Samfundet maa frygte, er, at man søger at faa noget til at se ud som almindelige Dom-